

Predmet : Lovas (Ljuban Devetak i dr)

Broj predmeta: K.V. br. 6/07 (od 01.01.2010. godine broj predmeta je K. Po2 br. 22/10)

Glavni pretres: 17. i 20. 10. 2008.

Izveštaj: Nataša Kandić i advokat Dragoljub Todorović, punomoćnici žrtava

Odbrana optuženog Zorana Kosijera

Nije počinio ratni zločin nad civilnim stanovništvom. U selu Lovas nikoga nije ni moralno, ni materijalno ošteti, niti mu nanio fizički, ni duševni bol. Bio je član stranke Srpska narodna obnova, a na ratište u Hrvatskoj otišao je u organizaciji te stranke. Na dan 10.10.1991. godine sačekao je autobus sa dobrovoljcima na raskrsnici autoputa Ruma- Šabac- Beograd- Novi Sad i sa njima otišao u Šid gde su zadužili SMB uniforme. Oružje su zadužili u Tovarniku, a 11.10.1991. godine, otišli su u Lovas. Iste noći držao je stražu ispred neke prostorije u krugu *Zamljoradničke zadruge*, koja je bila pretvorena u zatvor gde su bili zatvoreni civili Hrvati meštani sela.

Dok se sa optuženim Aleksandrom Nikolajidisem kretao prema *Zadruzi* video je kolonu civila i vojnika, te se na poziv nekog od vojnika priključio koloni. Usput je saznao da se ide na pretres terena. Nije znao da je livada sa detelinom minirana. Bilo je negde oko 40-60 civila. Prilikom kretanja u koloni čuo je pucanj, okrenuo se i video da je jedan civil ubijen. Oružana formacija *Dušan Silni* nije imala zvaničan naziv, nije bila registrovana, nije imala zastavu, znak. Komandant je bio Zoran Obrenović – Aždaja, a autoritet je bio i Borislav Mihajlović – Bata.

Ispitivanje od strane predsednice veća

U Lovasu je viđao civile po ulicama koji su se normalno kretali, ulazili u prodavnice i nije mu poznato da su nosili bele trake na rukama. Nije primetio ni bele čaršafe na kućama. Negira da su svi pripadnici dobrovoljačke jedinice u Lovasu zadužili automatske puške. Lovas je napustio početkom novembra 1991. godine.

Akcija pretresanja terena u kojoj se desio događaj na minskom polju 18.10. 1991. godine preduzeta je zbog noćne pucnjave u selu. U Lovasu je bilo pripadnika JNA, dobrovoljaca, pripadnika Teritorijalne odbrane i još nekih oružanih jedinica. Prema livadi kretali su se u dve kolone, s tim što su sa njihove leve strane išli civili. Nije mogao da vidi ko je vodio kolonu, jer se sa mesta gde se on nalazio to nije videlo. U livadu sa detelinom prvo su ušli civili, a onda i vojnici, koji su se kretali na udaljenosti 5-6 metara iza civila. Čuo je eksploziju, nakon čega je nastalo haotično stanje, jer je bilo dosta ranjenih.

Predsednica veća je optuženom predočila da je u zapisniku od 28.05 2007. sačinjenom u Službi za otkrivanje ratnih zločina, u prisustvu branioca, rekao da je akcija pretresa terena u kojoj su kao živi štit vođeni Hrvati meštani sela preduzeta po naređenju optuženih Ljubana Devetaka i Miodraga Dimitrijevića. Optuženi je rekao da je navedenu izjavu dao jer je takvo objašnjenje čuo na hrvatskoj televiziji 1998. godine.

Optužene Darka Perića, Radovana Vlajkovića i Radisava Josipovića nije poznavao. Optuženi Jovan Dimitrijević bio je ranjen na minskom polju, nakon čega ga je Dragan Bačić odveo u bolnicu. Ranjeno je i 13 civila, od kojih je jedan preminuo u kamionu.

Pitanja tužioca

Optuženi Aleksandar Nikolajidis je učestvovao je u oslobađanju Lovasa 10.10.1991. Ne seća se na čiji poziv se 18.10.1991. godine priključio koloni. To nije bilo naređenje. Po njegovom mišljenju za događaj na minskom polju odgovorni su ljudi iz Druge proleterske motorizovane

brigade i inženjerske jedinice, koje su izvršile miniranje okoline sela. Kasnije je saznao da je Jovan Dimitrijević na minskom polju ranjen i da ga je Dragan Bačić izvukao i odvezao u bolnicu.

Pitanja punomoćnika oštećenih

Fond za humanitarno pravo

Na pitanje punomoćnika da li je, za vreme kretanja kolone, primetio neke civile, muškarce i žene, da stoje na trotoaru sa jedne i druge strane i gledaju u kolonu, kaže da nije primetio. Dok je boravio u Lovasu, nikada nije video da dobošar obaveštava građane. Poznato mu je da su neki ljudi bili zatvoreni u prostoriji u okviru Zemljoradničke zadruge, ispred koje je on čuvao stražu prve noći boravka u selu. Ne zna da li je postojao još neki zatvor u Lovasu.

Fond za humanitarno pravo